

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх. № 94-305/16.03.2016 г.

ДО

МИЛЕНА ДАМЯНОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Към наш № 94-305 от 14.03.2016 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КН-603-03-2
дата 16.03.2016 г.

ОТНОСНО: законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето, № 554-01-133, внесен от Лютви Местан, Четин Казак, Алиосман Имамов и група народни представители на 14.07.2015 г.

УВАЖАЕМА Г-ЖА ДАМЯНОВА,

Министерството на здравеопазването не подкрепя проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето, № 554-01-133, внесен от Лютви Местан, Четин Казак, Алиосман Имамов и група народни представители на 14.07.2015 г.

С проекта се предлага създаването в Закона за закрила на детето на разпоредба, съгласно която в детските градини и училищата всяко дете има право на хранителен режим, съобразен с неговата религиозна принадлежност.

Законът за закрила на детето урежда правата, принципите и мерките за закрила на детето, органите на държавата и общините и тяхното взаимодействие при осъществяване на дейностите по закрила на детето, както и участието на юридически лица и физически лица в такива дейности. Регламентирано е, че държавата защитава и гарантира основните

права на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца съобразно възрастта, социалния статус, физическото, здравословно и психическо състояние, като осигурява на всички подходяща икономическа, социална и културна среда, образование, свобода на възгледите и сигурност.

В чл. 14 от Закона за закрила на детето е регламентирана и защитата на религиозните убеждения на децата. Предвидено е, че отношението на децата до 14 години към религията се определя от техните родители или настойници, а на деца от 14 до 18 години - по съгласие между тях и родителите или попечителите им. Когато такова съгласие не се постигне, детето може да се обърне за решаване на спора чрез органите по този закон към районния съд.

Следва да се има предвид също така, че правото на вероизповедание е основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо. То включва правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва - съответно практикува - свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали (чл. 2 от Закона за вероизповеданията). Правото на вероизповедание включва и изброените в чл. 6 от Закона за вероизповеданията права (да се създават и поддържат религиозни общности и институции; да се установяват и поддържат места за богослужение или религиозни събрания; да се създават и поддържат подходящи благотворителни или хуманитарни институции; да се произвеждат, придобиват и използват по съответна на богослужебните цели степен необходимите материали и предмети за обредите и обичаите на една религия или вяра; да се пишат, издават и разпространяват религиозни публикации; да се дава и получава религиозно образование на език по свой избор и др. От тази разпоредба е видно, че правото да се спазва определен хранителен режим като част от религиозен обред или ритуал (практика) е гарантирано от закона.

В този смисъл създаването на разпоредба в Закона за закрила на детето, която да обвързва правото на вероизповедание на децата единствено с правото на специален хранителен режим и налагането му в детските заведения и училища, излиза извън предмета на този закон. Нещо повече, според нас, предложената разпоредба в контекста на прилагането ѝ в обществени заведения, каквито са детските градини и училища, би могла да се определи и като привилегия, основана на принадлежност към вероизповедание по смисъла на чл. 3 от Закона за вероизповеданията, което е недопустимо.

Обществените отношения, свързани с изискванията към здравословното хранене на определени групи от населението, и по-конкретно нормите за здравословно хранене

на децата са регламентирани със Закона за здравето и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Децата представляват приоритетна целева група за дейности, формулирани в националната здравна политика, свързани с подобряване здравето и храненето и намаляване риска от хронични заболявания. В тази връзка министърът на здравеопазването, на основание чл. 34, ал. 2 и § 1, т. 11, буква „л“ от Допълнителните разпоредби на Закона за здравето, е регламентирал посочените обществени отношения със следните наредби:

- Наредба № 37 от 2009 г. за здравословно хранене на учениците (обн., ДВ, бр. 63 от 2009 г.);

- Наредба № 6 от 2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения (обн., ДВ, бр. 65 от 2011 г.);

- Наредба № 2 от 2013 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детски заведения и детските кухни (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.).

Посочената подзаконова нормативна уредба се основава на принципа на разнообразното хранене, с оглед постигане на здравословно и балансирано хранене. Разнообразието на приеманата храна се осигурява чрез ежедневно включване в менюто на поне един представител от основните групи храни а именно: хляб, хлебни и макаронени изделия, тестени изделия, ориз, жито и други зърнени храни и картофи; зеленчуци; плодове; мляко и млечни продукти; месо, птици, риба, яйца, бобови храни.

В детските и учебни заведения следва да се предлагат само храни, които отговарят на изискванията за качество и безопасност съгласно Закона за храните и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане. Храните следва да се придружават с документи, доказващи тяхната безопасност, съгласно действащото законодателство. В тази връзка е недопустимо в детските градини да се внасят храни, които не се придружават с документи, доказващи тяхната безопасност, тъй като това може да създаде риск за възникване на хранителни инфекции и интоксикации.

Следва да се подчертае, че децата са рискова група по отношение на храненето, поради бързия си растеж и необходимост от всички незаменими хранителни вещества за изграждането и съзряването на организма им. Особено важно за тях е да консумират разнообразни храни, в съответствие с принципите на здравословното хранене.

Безспорно родителите имат право да изберат хранителния режим, който смятат, че е най-подходящ за децата си, но когато децата посещават обществени институции (детски градини и училища), отговорността за здравето, в това число храненето по време на престоя им в тях е на институциите, осигуряващи тяхното отглеждане и възпитание.

Храната в детските и учебни заведения се предлага по предварително изготвени дневни и седмични менюта, които са стандартизирани и съобразени с бюджета на съответната институция. Възможност за отклонение от общото меню е предвидено по отношение на децата със здравословни проблеми, нуждаещи се от диетично хранене. Въпреки това, считаме, че не съществува пречка родителите да уведомят отговорните за храненето на децата им в детските градини и училища лица, че не желаят определена храна да бъде предлагана на техните деца. Причините за това може да са свързани не само с религиозни, но и с други убеждения.

Следва да се отбележи също така, че в мотивите към законопроекта не е посочено какви финансови средства ще са необходими за прилагане на предложената уредба, а предоставянето на специално меню по отношение на отделни деца неминуемо ще се отрази на необходимия бюджет за осигуряване на храна.

Д-Р ПЕТЪР МОСКОВ

Министър на здравеопазването

